

Onderwerp Oprichten gemeenschappelijk orgaan Beschermd Wonen	
Nummer	2021/592498
Portefeuillehouder	Meijs, M.-Th.
Programma/beleidsveld	2.3 Opvang, wonen en herstel
Afdeling	MO
Auteur	Leensen, S.A.D.
Telefoonnummer	023-5114532
Email	sadleensen@haarlem.nl
Kernboodschap	<p>Gemeenten zijn verplicht om vanaf 1 januari 2022 regionaal samen te werken in het kader van de decentralisatie van Beschermd Wonen. In onze regio gaat het om de gemeenten Heemskerk, Beverwijk, Velsen, Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal, Heemstede en Haarlemmermeer.</p> <p>Het college heeft een besluitvormende bevoegdheid met betrekking tot de intergemeentelijke samenwerking onder de voorwaarde dat de raad hiervoor toestemming verleent.</p> <p>Het college kiest voor een Gemeenschappelijk Orgaan (GO). In een GO kunnen de acht gemeenten in onze regio op de beste manier vormgeven aan de verplichte samenwerking Beschermd Wonen. In de GO is er maximale zeggenschap voor afzonderlijke gemeenten. Ook is gezamenlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid geborgd. Met de uitwerking van deze regeling voor een GO kunnen de kwetsbare (ggz) inwoners uit de acht gemeenten ondersteund worden met zorg en ondersteuning die zoveel mogelijk lokaal gefaciliteerd en opgepakt wordt. Maar wanneer de ondersteuning complex, langdurig en/of zwaar is, kunnen zij terecht in regionale (woon) voorzieningen.</p>
Behandelaar voor commissie	De commissie samenleving wordt verzocht advies te geven aan de raad over het voorstel van het college in paragraaf 2 en over de wijze van agendering van het raadsstuk in de raadsvergadering.
Relevante eerdere besluiten	<p>Informatiebrieven: Doordecentralisatie Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (2019/109206) in de commissie samenleving op 4 april 2019, (2019/990922) in de commissie samenleving op 9 januari, en informatiebrief Stand van zaken doordecentralisatie Beschermd Wonen (2021/62006) vastgesteld in het college op 26 januari 2021</p> <p>Collegebesluit Uitwerking regionale samenwerkingsverband Beschermd Wonen (2021/167245) in de commissie samenleving op 3 juni 2021</p> <p>Raadsbesluit Verlengen regionaal beleidskader Opvang, wonen en herstel en voortgangsrapportage en bijstelling uitvoeringsprogramma Opvang, wonen en</p>

	herstel (2020/491429) op 17 september 2020 in de Raad
Besluit College d.d. 7 december 2021	<p>1. Het college van burgemeester en wethouders stelt het voorstel aan de raad vast.</p> <p>2. Het college besluit voorts:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onder voorbehoud van toestemming van de raad, tot het oprichten van het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen voor de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer. - Kennis te nemen van het advies van de Participatieraad Haarlem en hierop middels bijgevoegde reactie te antwoorden <p>de secretaris, de burgemeester,</p>
Besluit Raad d.d. .... (wordt ingevuld door de griffie)	<p>De raad der gemeente Haarlem, Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders, Besluit:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Toestemming te verlenen tot het oprichten van het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen voor de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer <p>Inhoudende;</p> <ul style="list-style-type: none"> a) De gemeente Haarlem draagt per 1 januari 2023 tot en met 2032 (sterfhuiskonstructie) de Rijksmiddelen BW (exploitatie), middelen in de reserve OH&W en de verantwoordelijkheid voor de bestaande cliënten over aan het Gemeenschappelijk Orgaan. b) In het GO zijn afspraken gemaakt over financiële solidariteit; <ul style="list-style-type: none"> 1. Naar rato van het objectieve verdeelmodel dragen alle gemeenten bij aan de uitvoeringskosten van het GO 2. Van 2023 tot en met 2025 wordt een vereveningsfonds ingesteld, waarbij alle gemeenten de zorgkosten van de nieuwe cliënten 100% verevenen 3. De overgedragen regionale reserve BW (middelen bestaande cliënten) wordt ingezet voor: <ul style="list-style-type: none"> - een (mogelijk) tekort op het gezamenlijke historisch budget - middelen voor (lokale) ontwikkeling en innovatie - tekorten Maatschappelijke Opvang (van 2023 tot en met 2025) - incidentele kosten en frictiekosten c) De (financiële) afspraken in het GO worden in 2025 geëvalueerd. <p>de griffier, de voorzitter,</p>

1. Inleiding

Sinds 2015 zijn gemeenten verantwoordelijk voor Beschermd Wonen (BW). De financiering loopt nu via Haarlem als centrumgemeente voor de regio IJmond, Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer, maar het Rijk wil deze middelen vanaf 1 januari 2023 stapsgewijs uitkeren aan alle gemeenten.

De ambitie van de doordecentralisatie is dat burgers met een psychische kwetsbaarheid zo gewoon mogelijk wonen, in hun eigen omgeving, met herstelondersteuning gericht op inclusie, volwaardig burgerschap, participatie, zelfredzaamheid en informele steun. Dit versterkt de beweging van 'intramuraal' naar 'zo gewoon mogelijk thuis' wonen. Onze inwoners met GGZ-problematiek zullen in de toekomst zo veel mogelijk (beschermd) wonen in hun eigen gemeente, in een vertrouwde omgeving en in de buurt van hun sociale netwerk. Daarnaast blijven echter ook nog regionale voorzieningen nodig, bijvoorbeeld als het niet rendabel is een bepaalde voorziening lokaal te realiseren.

De middelen voor BW worden over een periode van 10 jaar geleidelijk (her)verdeeld over alle gemeenten, zodat de noodzakelijke veranderingen geleidelijk en zorgvuldig doorgevoerd kunnen worden¹. Gedurende deze transitieperiode, maar ook daarna, is regionale samenwerking essentieel en op een aantal punten ook verplicht gesteld door het Rijk. Om een kwalitatief goed aanbod BW-voorzieningen te (blijven) realiseren voor onze inwoners zijn regionale afspraken nodig over onder meer beleid, inkoop, financiering en toegang tot de (regionale) BW-voorzieningen. Daarnaast hechten we belang aan afspraken over onderlinge (financiële) solidariteit bij de uitvoering van de taken voor Beschermd Wonen, om de continuïteit van zorg voor de inwoners in per gemeente en in de regio als geheel te waarborgen.

Vanaf 1 januari 2022 zijn gemeenten in een regio verplicht samen de beslissingen te nemen over BW. In de bespreking van het collegebesluit Uitwerking regionale samenwerkingsverband Beschermd Wonen ([2021/167245](#)) op 3 juni jl. in de commissie samenleving hebben de commissieleden ingestemd met de verdere verkenning en uitwerking van de oprichting van een Gemeenschappelijk Orgaan (GO).

Het college kiest voor een Gemeenschappelijk Orgaan (GO) omdat deze vorm het best aansluit bij de manier waarop het college de samenwerking wilt inrichten in de regio.

In een GO is er:

- Gezamenlijke sturing op beleid en financiën
- Gezamenlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid van alle deelnemende gemeenten.
- Maximale zeggenschap van alle afzonderlijke gemeenten
- Ruimte om de samenwerking zo licht en flexibel mogelijk te houden, niet zwaarder dan nodig.

Een Gemeenschappelijke Orgaan is een samenwerkingsverband op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) Binnen de WGR zijn ook andere samenwerkingsvormen mogelijk. De bekendste daarvan is het Openbaar Lichaam. Een GO is iets anders dan een Openbaar Lichaam (vaak "gemeenschappelijke regeling" genoemd) zoals de Veiligheidsregio of de GGD. In tegenstelling tot een Openbaar Lichaam heeft een GO geen rechtspersoonlijkheid of gelaagd bestuur. Dit betekent dat er maar één 'bestuur' is en dat het GO geen personeel in dienst kan hebben of overeenkomsten af kan sluiten. Dit betekent dat de uitvoerende taken belegd moeten worden bij (een van) de deelnemende gemeenten.

In de voorliggende gemeenschappelijke regeling GO Beschermd Wonen Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer is vastgelegd hoe de acht gemeenten in de regio met elkaar willen samenwerken op het gebied van Beschermd Wonen. De afspraken die zijn vastgelegd in het GO kunnen onderverdeeld worden in afspraken over 1) sturing, 2) gezamenlijke taken, 3) financiën en 4) overige bepalingen.

De samenwerking is voor onbepaalde tijd. De financiële afspraken hebben een looptijd van drie jaar. Om tegemoet te komen aan alle onzekerheden rondom de doordecentralisatie, vindt in het derde jaar een evaluatie (2025) plaats. Onderdeel van deze evaluatie zijn onder andere de bijdrage van het GO aan de doelen van de doordecentralisatie, de financiële samenwerkingsafspraken, de sturing, de taken van het GO en de positionering van het uitvoeringsteam. Daarnaast houdt het college vinger aan de pols door jaarlijks aan de Raad te rapporteren over deze onderwerpen.

Uittreding is de eerste vijf jaar niet mogelijk, bij uittreding uit het GO zijn de kosten voor de uittreder.

2. Voorstel aan de raad

Het college stelt de raad voor:

- Toestemming te verlenen tot het oprichten van het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen voor de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer
Inhoudende;
  - a) De gemeente Haarlem draagt per 1 januari 2023 tot en met 2032 (sterfhuisconstructie) de Rijksmiddelen BW (exploitatie), middelen in de reserve OH&W en de verantwoordelijkheid voor de bestaande cliënten over aan het Gemeenschappelijk Orgaan.
  - b) In het GO zijn afspraken gemaakt over financiële solidariteit;
    - 1. Naar rato van het objectieve verdeelmodel dragen alle gemeenten bij aan de uitvoeringskosten van het GO
    - 2. Van 2023 tot en met 2025 wordt een vereveningsfonds ingesteld, waarbij alle gemeenten de zorgkosten van de nieuwe cliënten 100% verevenen
    - 3. De overgedragen regionale reserve BW (middelen bestaande cliënten) wordt ingezet voor:
      - een (mogelijk) tekort op het gezamenlijke historisch budget
      - middelen voor (lokale) ontwikkeling en innovatie
      - tekorten Maatschappelijke Opvang (van 2023 tot en met 2025)
      - incidentele kosten en frictiekosten
  - c) De (financiële) afspraken in het GO worden in 2025 geëvalueerd.

artikel 1, tweede lid Wgr: De colleges van burgemeester en wethouders en de burgemeesters gaan niet over tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de gemeenteraden. De toestemming kan slechts worden onthouden wegens strijd met het recht of het algemeen belang.

3. Beoogd resultaat

In een Gemeenschappelijk Orgaan (GO) kunnen de acht gemeenten in onze regio op de beste manier vormgeven aan de verplichte samenwerking Beschermd Wonen. Met de uitwerking van deze regeling voor een GO kunnen de kwetsbare (ggz) inwoners uit onze gemeente ondersteund worden met zorg en ondersteuning die zoveel mogelijk lokaal gefaciliteerd en opgepakt wordt, maar wanneer de ondersteuning complex, langdurig en/of zwaar is, kunnen zij terecht in regionale (woon)voorzieningen.

4. Argumenten

1. *In het GO zijn alle gemeenten verantwoordelijk voor en betrokken bij de taak Beschermd Wonen.*

De huidige centrumgemeenteconstructie is niet in lijn met de bedoeling van de doordecentralisatie, namelijk dat alle gemeenten zelf verantwoordelijk zijn voor voldoende woonvoorzieningen in de gemeente. We zien dat de huidige situatie leidt tot een concentratie van voorzieningen in de centrumgemeente. Enerzijds wordt Beschermd Wonen soms gezien als voornamelijk een verantwoordelijkheid van de centrumgemeente. Anderzijds ervaren regiogemeenten soms ook (te) weinig invloed op het beleid en de uitvoering. Hierdoor wordt minder betrokkenheid gevoeld/getoond door de regiogemeenten. Bij een GO zijn de deelnemende gemeenten direct betrokken bij de samenwerking.

Aan het Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen wordt deelgenomen door de colleges van de 8 gemeenten. De colleges verantwoorden zich bij hun eigen raad.

2. *In de regeling gemeenschappelijk orgaan BW is er maximale zeggenschap en gelijkwaardigheid van alle afzonderlijke gemeenten*

In een Gemeenschappelijk Orgaan blijven de gemeenten zelf verantwoordelijk voor de taak Beschermd Wonen. Iedere gemeente heeft in een Gemeenschappelijk Orgaan zeggenschap en er is gezamenlijke verantwoordelijkheid en betrokkenheid.

Het Gemeenschappelijk Orgaan kenmerkt zich door volledige gelijkwaardigheid tussen de deelnemers. Het GO bestaat uit de acht portefeuillehouders, iedere deelnemer heeft één stem, er is een roulerend voorzitterschap voor twee jaar. En besluiten worden genomen bij gewone meerderheid. Alleen de besluiten rondom de begroting en jaarrekening worden genomen bij verzwaaarde meerderheid, en de nadere uitwerking taken GO en toetreding tot regeling worden genomen bij unanimititeit.

Op basis van de Wet gemeenschappelijke regelingen heeft de gemeenteraad een belangrijke positie ten aanzien van het GO. Zo ontvangt de gemeenteraad jaarlijks een kadernota en de ontwerpbegroting voor een zienswijze. In aanvulling op deze wettelijke verplichtingen zijn in de gemeenschappelijke regeling de volgende bepalingen opgenomen ter versteviging van de positie van de gemeenteraden:

- Gemeenteraden kunnen een zienswijze indienen op de voorlopige jaarrekening
- Het GO stelt gemeenteraden schriftelijk en gemotiveerd in kennis van zijn oordeel over de zienswijze

Het GO biedt voldoende ruimte voor gemeenten om Beschermd Wonen in aansluiting op het sociaal domein in de eigen gemeente te organiseren.

3. De taken rondom de bestaande cliënten waarvoor centrumgemeente Haarlem gedurende de overgangperiode verantwoordelijk blijft, worden in het GO opgepakt.

De gemeente Haarlem blijft ook in 2023 als centrumgemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van taken die te maken hebben met de bestaande cliënten. Haarlem ontvangt daarvoor ook de Decentralisatie Uitkering (DU) Beschermd Wonen. Dit zijn cliënten die voor 1 januari 2023 een beschikking hebben gekregen voor Beschermd Wonen. Deze cliënten vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeente Haarlem, maar het gaat om cliënten uit de hele regio.

Er is geen ander onderscheid tussen bestaande en nieuwe cliënten BW dan hun moment van instroom. Deze cliënten hebben allen een herstellvraag én een woonvraag. Voor beide groepen cliënten is één beleidskader, één verwervingsstrategie en inkooptraject en zijn dezelfde toegangscriteria van toepassing. Als vanaf 1 januari 2023 de regiogemeenten alleen (financieel) verantwoordelijk zijn voor nieuwe cliënten, zal de (financiële) verantwoordelijkheid voor de bestaande cliënten bij Haarlem blijven. Pas als alle gemeenten ook echt zeggenschap hebben over de taak bestaande cliënten - door ook de verantwoordelijkheid voor bestaande cliënten onder te brengen in het GO - zal verankerd zijn dat alle gemeenten hun verantwoordelijk nemen voor deze taak. Dat betekent dat er een regionale verantwoordelijkheid is voor onder andere het realiseren van nieuwe woonplekken en locatie, oplossingen bij complexe problematiek en dekking van financiële risico's. Er ontstaat hierdoor ook meer duidelijkheid voor alle (samenwerkende) partijen en inwoners.

De overdracht van deze taak van bestaande cliënten naar het GO, betekent dat het bijbehorende rijksbudget inclusief opgebouwde reserve vanaf 2023 door de gemeente Haarlem wordt overgedragen aan het GO.

4. *Om de continuïteit van kennis en kunde vanuit de gemeente Haarlem wordt een Uitvoeringsteam Regionale BW-taken de eerste drie jaar bij de gemeente Haarlem geplaatst*

Het GO wordt bij de uitvoering van haar taken ondersteund door een Uitvoeringsteam Regionale BW-taken. Het team is zowel verantwoordelijk voor de bedrijfsmatige ondersteuning van het GO (P&C cyclus, administratie, etc.) als inhoudelijk ondersteuning van het GO (ondersteuning individuele gemeenten bij toegang, voorbereiding inkoop, indicaties bestaande doelgroep. Door deze taken bij het GO te beleggen beperken we de administratieve lasten voor aanbieders. Daarnaast is het GO verantwoordelijk voor het opstellen van regionale beleidskaders, het organiseren van afstemming tussen gemeenten en het monitoren van en rapporteren over de stand van zaken.

Omdat het GO zelf geen personeel in dienst kan nemen, wordt deze taak bij een van de gemeenten gepositioneerd. Er is gekozen om dit team bij Haarlem te plaatsen omdat Haarlem vanaf 2015 deze taak voor de gehele regio uitvoert en veel kennis en ervaring heeft opgedaan. Tijdens de evaluatie in 2025 is deze positionering onderwerp van onderzoek.

De huidige medewerkers BW van de gemeente Haarlem kunnen grotendeels in het uitvoeringsteam van het GO ondergebracht worden. Omdat het bedrijfsbureau GO in ieder geval de eerste drie jaar bij Haarlem wordt ondergebracht brengt dat voor de huidige medewerkers rechtspositioneel geen veranderingen met zich mee. Op de lange termijn verdwijnen er echter taken in verband met de steeds kleiner wordende groep bestaande cliënten.

5. *In het Gemeenschappelijk Orgaan is financiële solidariteit een belangrijke pijler*

Nieuwe cliënten

Het is op voorhand lastig in te schatten of de rijksmiddelen in praktijk voldoende zullen zijn om de werkelijke zorgkosten per gemeente te dekken. Om de financiële risico's te beperken en de continuïteit van zorg voor de inwoners in onze gemeente en in de regio als geheel te waarborgen zijn aanvullende afspraken gemaakt. De eerste drie jaar worden eventuele tekorten en overschotten op de zorgkosten per gemeente voor de nieuwe cliënten onderling verrekend via een vereveningsfonds. In het derde jaar wordt de verevening geëvalueerd en wordt op basis hiervan gezamenlijk besloten of en in op welke wijze na het derde jaar (2026) verevening plaatsvindt.

Bestaande cliënten

De (aflopende) rijksmiddelen voor de bestaande cliënten worden door Haarlem overgeheveld naar het GO. Ook de reserve Opvang, Wonen en Herstel, die vanuit de historische middelen beschikbaar is, wordt overgeheveld naar het GO. Het voorstel is om de reserve in te zetten voor de dekking van de volgende (mogelijke) tekorten:

1. een tekort op het gezamenlijke historisch budget
2. een tekort op maatschappelijke opvang in resp. 2023, 2024 en 2025 en

3. incidentele kosten en frictiekosten.

Daarnaast kan deze reserve beschikbaar gesteld worden voor de financiering van (lokale) ontwikkeling en innovatie, gericht op het opbouwen of transformeren van regionale en lokale voorzieningen voor Beschermd Wonen of op preventie. Jaarlijks stelt het GO bij het opstellen van de begroting het bedrag en de doelen vast dat beschikbaar komt uit de reserve, als deze daarvoor toereikend is. Als de reservepositie aan het einde van het jaar boven een bovengrens komt, dan wordt het overschot op basis van het objectieve verdeelmodel ongeoormerkt uitgekeerd aan individuele gemeenten.

6. *Gemeenten nemen hun regionale verantwoordelijkheid door afspraken te maken om de tekorten op MO tot en met de beoogde doordecentralisatie van MO (2026) te dekken uit de historische reserve BW*

De doordecentralisatie van Beschermd Wonen is nauw verbonden met de Maatschappelijke Opvang (MO). Haarlem blijft voorlopig centrumgemeente voor MO. Het Rijk is voornemens deze taak vanaf 2026 over te hevelen naar de regiogemeenten. De taken MO en BW hebben zowel beleidsinhoudelijk, als op uitvoerend en financieel niveau veel overlap. Op korte termijn wordt een nieuw regionaal kader Opvang, Wonen en Herstel voorgelegd aan de Raad, in dit kader zullen deze beleidsterreinen ook in samenhang opgenomen worden. Financieel zijn beide taken vervlochten doordat de financiële tekorten op MO momenteel gedekt worden uit het financiële overschot op Beschermd Wonen. Het voorstel ligt voor om de dekking voor de tekorten voor de maatschappelijke opvang voor de eerste drie jaar (tot 2026) vast te leggen in het GO. De regiogemeenten hebben uitgesproken meer verantwoordelijkheid te willen nemen voor deze doelgroep, en tegelijkertijd ook meer te willen sturen op de ondersteuning en financiën.

7. *De afspraken rondom de doordecentralisatie zijn tot stand gekomen in nauw overleg met het gemeenten en het veld*

Vanaf 2019 zijn er meerdere informatie-, kennisdeling en ophaal bijeenkomsten gehouden met gemeentelijke vertegenwoordigers, de participatieraad, cliëntvertegenwoordigers en vele partners uit het veld. In het 2021 zijn deze bijeenkomsten geïntensiveerd. In februari 2021 zijn alle raden uit de regio met een raadsbrief en in een informatieve bijeenkomst geïnformeerd over de voortgang van de doordecentralisatie. Ook is een bijeenkomst georganiseerd om de participatieraden te informeren. In het voorjaar van 2021 hebben de colleges ingestemd met de (verdere) uitwerking van een Gemeenschappelijk Orgaan (GO) Beschermd Wonen voor de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer. In november 2021 zijn opnieuw informatieve bijeenkomsten georganiseerd voor de gemeenteraden en de participatieraden.

Zorgaanbieders en andere (maatschappelijke) partners, zoals welzijnsorganisaties, verslavingszorg en zorgverzekeraars, die betrokken zijn bij Beschermd wonen, Maatschappelijke Opvang en Vrouwenopvang, zijn zowel in het voorjaar als in het najaar van 2021 regelmatig betrokken bij de (inhoudelijke) uitwerking van de doordecentralisatie. Ook zijn op meerdere momenten ervaringsdeskundigen betrokken, onder meer bij het opstellen van de regionale uitgangspunten voor de doordecentralisatie.

8. Om tegemoet te komen aan alle onzekerheden rondom de doordecentralisatie vindt in het derde jaar een evaluatie plaats

De samenwerking heeft een onbepaalde looptijd. In het derde jaar na inwerkingtreding vindt een evaluatie plaats, daarna eens per vijf jaar. In de gemeenschappelijke regeling zelf is opgenomen welke onderwerpen in ieder geval aan de orde dienen te komen. De timing van de evaluatie hangt samen met het voorstel dat het Uitvoeringsteam regionale BW-Taken de eerste drie jaar is gepositioneerd bij de gemeente Haarlem. Aan de hand van de evaluatie kan dit eventueel worden heroverwogen. Bovendien wordt in 2025 door het Rijk bekeken of ook de MO doorgedecentraliseerd kan worden.

9. De Participatieraad benadrukt te concretiseren en te monitoren

De Participatieraad is de afgelopen jaren meerderde keren betrokken bij het traject van de doordecentralisatie. In haar advies van 25 november jl. geeft de Participatieraad aan in grote lijnen zich te kunnen vinden in de voorstellen. De Participatieraad heeft wel moeite om de consequenties voor de inwoners en de cliënten goed te overzien. De Participatieraad roept op om te concretiseren hoe deze afspraken in de praktijk vorm krijgen en goed te monitoren of de beweging van de doordecentralisatie de inwoner en client ook daadwerkelijk helpt. Het college concretiseert de gemaakte afspraken in het lokaal uitvoeringsprogramma. De Participatieraad wordt nauw betrokken bij de verdere uitwerking.

5. Risico's en kanttekeningen

Voor de regionale taak Beschermd Wonen wordt van rijkswege een flink budget uitgekeerd (in 2021 € 39 miljoen). De gemiddelde kosten per cliënt zijn echter hoog (tussen de € 30.000 en € 50.000 per jaar). Er is een wachtlijst voor BW- plekken. Daarnaast zijn de voorzieningen in de regio voornamelijk geconcentreerd in Haarlem.

Alhoewel het totale regionale budget op dit moment voldoende lijkt te zijn, zien we ook de volgende (financiële) risico's;

- Er komt een objectief verdeelmodel Beschermd wonen, in principe per 1 januari 2023. De eerste uitkomsten van het verdeelmodel Beschermd wonen lijken onvoldoende aan te sluiten bij de werkelijkheid in de regio en per gemeente. Het verdeelmodel is nog niet definitief en kan het in

theorie nog bijgesteld worden. De invoering van het nieuwe verdeelmodel kan opnieuw uitgesteld worden.

- De middelen voor bestaande cliënten worden stapsgewijs afgebouwd, mogelijk zijn op den duur de kosten voor deze groep hoger dan de beschikbare (historische) middelen. Bijvoorbeeld als cliënten door de krapte op de woningmarkt niet uit kunnen stromen naar een eigen woning en daardoor langer dan verwacht in BW (moeten) verblijven.
- Als cliënten langer verblijven in de (regionale) BW-voorzieningen, of als het aantal cliënten sneller toeneemt dan verwacht, kan dit leiden tot langere wachtlijsten of extra zorgkosten voor gemeenten.
- Wanneer onvoldoende lokale voorzieningen opgebouwd worden, blijven cliënten aangewezen op de regionale BW-voorzieningen. Dit betekent dat cliënten niet zo thuis en lokaal mogelijk kunnen wonen en ondersteund worden.

Hoe gaan we om met deze risico's?

- Om de financiële risico's op te vangen zijn er voor de eerste drie jaar vereveningsafspraken gemaakt om het risico van de individuele gemeenten te beperken. De verwachting is dat het regionale budget in zijn geheel voldoende is.
- Door opbouw van (goedkopere) lokale voorzieningen voor Beschermd Wonen kunnen gemeenten voorkomen dat ze aangewezen blijven op de (duurdere) regionale voorzieningen. En kan voorkomen worden dat de uitstroom stopt.
- Door de samenwerkingsafspraken in het GO en door voortdurend af te stemmen met alle partners monitoren we de ontwikkelingen (financiën en aantal cliënten), houden we vinger aan de pols en spelen we in op actuele ontwikkelingen en uitdagingen.

6. Uitvoering

Het Gemeenschappelijk Orgaan gaat per 1 januari 2023 in.

Deze juridische samenwerking ligt nu al ter besluitvorming voor, omdat het Rijk vraagt van alle regio's om per 2022 een niet vrijblijvende governance te kiezen. In 2022 worden de verschillende onderdelen van het GO, waaronder de uitvoering van de gezamenlijke taken en de gezamenlijke begroting, verder ingevuld. Per 2023 starten we formeel met de samenwerking.

Tegelijkertijd met de agendering van deze regeling zal ook het regionale kader en verwervingsstrategie worden voorgelegd aan de college s en raden. In 2022 zal de inkoop verder vormgegeven worden, zodat per 1 januari 2023 nieuwe contracten kunnen worden gesloten.

7. Bijlagen

- *De Gemeenschappelijk regeling GO Bescherm Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer*
- *Toelichting Gemeenschappelijke regeling Beschermd Wonen regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer 3) Voorlopig Landelijk verdeelmodel Beschermd Wonen vanaf 2023*
- *Voorlopig Landelijk verdeelmodel Beschermd Wonen vanaf 2023*
- *Advies Participatieraad Doordecentralisatie Beschermd Wonen*
- *Reactie College op advies Participatieraad Doordecentralisatie Beschermd Wonen*